คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. 155/2567

“

แม้การที่กรมทางหลวง**ติดตั้งป้ายจราจรไม่ถูกต้อง**
จะถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่
แต่การที่ผู้ขับขี่ได้ขับขี่ยานพาหนะ**ฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจร**
ถือเป็นการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย
และเป็นความประมาทเลินเล่อของผู้ขับขี่

เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น **ฟังได้ว่า**
เป็นผลโดยตรงมาจากการฝ่าฝืนของผู้ขับขี่
ไม่ได้เป็นผลจากการละเลยต่อหน้าที่ของกรมทางหลวง
กรมทางหลวงจึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นดังกล่าว

”

เรื่องเด่น ประเด็นดี
by สสค.

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๑๕๕/๒๕๖๗

เรื่อง **ละเมิดต่อบุคคลภายนอก** (กรมทางหลวงไม่ติดตั้งป้ายจราจรบอกความสูงใต้ทางลอดจุดกลับรถใต้สะพานให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง)

: ละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ (กรณีที่กรมทางหลวงไม่ดำเนินการติดตั้งป้ายจราจรบอกความสูงของรถยนต์ใต้ทางลอดจุดกลับรถใต้สะพานให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ แต่การที่ผู้ขับขี่ได้ขับขี่รถยนต์ที่ผู้ฟ้องคดีรับประกันภัยไว้ฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจร ทำให้ไม่สามารถเห็นป้ายจราจรประเภทป้ายบังคับห้ามรถสูงเกิน ๒.๕๐ เมตร ผ่าน โดยหากเป็นรถที่วิ่งมาตามทางปกติ ผู้ขับขี่จะสามารถมองเห็นป้ายดังกล่าวและย่อมสามารถใช้ความระมัดระวังดังเช่นวิญญูชนพึงปฏิบัติและคาดเห็นได้ การที่รถยนต์ได้รับความเสียหายจากการขับขี่ที่ฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจรดังกล่าว จึงเป็นผลโดยตรงมาจากความประมาทเลินเล่อของผู้ขับขี่รถยนต์เอง ไม่ได้เป็นผลจากความบกพร่องของกรมทางหลวงในการติดตั้งป้ายจราจรบอกความสูงใต้ทางลอดจุดกลับรถใต้สะพานให้ถูกต้อง จึงไม่ถือว่ากรมทางหลวงกระทำละเมิดและไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี)

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๑๙)

๒. พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๔ และมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๒))

๓. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ (ข้อ ๑ (๒))

๔. ประกาศคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก เรื่อง มาตรฐานเครื่องหมายจราจร ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ (ข้อ ๑๓ ค. (๓))

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า กรมทางหลวง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ส. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ให้ทำการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๓๗๐๒ สายทางบริการทางหลวงหมายเลข ๗ กรุงเทพมหานคร-บ้านฉาง ตอน ๑ (ด้านขวาทาง) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามสัญญาจ้างและส่งมอบงานให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งคณะกรรมการตรวจการจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตรวจรับงานแล้ว ต่อมา นาย บ. ซึ่งได้รับความยินยอมจากนาย ร. ผู้เอาประกันภัย ได้ขับขี่รถยนต์ที่ผู้ฟ้องคดีรับประกันภัยไปตามเส้นทางถนนสายในชากจากเครือสหพัฒน์ อำเภอศรีราชา มุ่งหน้าไปเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เมื่อถึงบริเวณจุดตัดทางแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ นาย บ. ได้ขับรถยนต์ผ่านจุดตัดทางแยกที่มีการติดตั้งเครื่องหมายจราจรบนผิวทางมีลักษณะเป็นก้างปลาล้อมรอบด้วยเส้นทึบสีขาว และข้ามผ่านทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ เพื่อผ่านเข้าไปบริเวณจุดกลับรถทางลอดใต้สะพาน (สะพานโรงกุ้ง) ที่อยู่ฝั่งตรงข้ามทางแยก และสามารถมองเห็นป้ายจราจรห้ามรถสูงเกินกำหนด ๓ เมตร ผ่าน ที่ติดอยู่เหนือทางลอดบริเวณจุดกลับรถใต้สะพาน ปรากฏว่า เมื่อนาย บ. ได้ขับรถยนต์ลอดใต้สะพานดังกล่าว รถยนต์ซึ่งมีความสูง ๒.๘๓ เมตร ไม่สามารถขับขี่ผ่านไปได้และบางส่วนของรถยนต์ชนกับสะพาน เป็นเหตุให้รถยนต์ที่ผู้ฟ้องคดีรับประกันภัยไว้ได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายค่าเสียหายรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๕,๐๐๐ บาท ให้แก่

ผู้เอาประกันภัยครบถ้วนแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหน้าที่ในการบำรุงรักษาทางหลวงเกี่ยวกับการจัดทำเครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณหรือเครื่องหมายอื่นใดในเขตทางหลวงแผ่นดินเพื่อจัดระเบียบและแจ้งเตือนประชาชนผู้ใช้ทางให้ได้รับความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการก่อสร้างทางยกผิวการจราจรใหม่และจัดช่องทางเดินรถทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ จากเมืองพัทยามุ่งหน้าจังหวัดชลบุรี โดยให้รถที่วิ่งมาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ จากเมืองพัทยามุ่งหน้าจังหวัดชลบุรีสามารถกลับรถใต้สะพาน (สะพานโรงกุ้ง) พร้อมติดตั้งป้ายกลับรถใต้สะพานและป้ายจราจรบอกความสูงของรถยนต์ไว้ ๒.๕๐ เมตร จำนวน ๒ ป้าย ตั้งอยู่ระยะห่างกันประมาณ ๓๐ เมตร ก่อนถึงจุดกลับรถทางลอดใต้สะพาน รวมทั้งการทำเครื่องหมายจราจรบนผิวทางประเภทบังคับเป็นเขตปลอดภัย บริเวณจุดกลับรถใต้สะพาน ส่วนรถที่มาจากถนนในซากถึงจุดตัดทางแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ โดยบริเวณจุดตัดทางแยกมีการติดตั้งเครื่องหมายจราจรบนผิวทาง “เขตปลอดภัย หรือเกาะสี” มีลักษณะเป็นก้างปลาล้อมรอบด้วยเส้นทึบสีขาว ด้านซ้ายทางของถนนในซากติดตั้งป้ายจราจรประเภทบังคับหยุด และติดตั้งเครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทบังคับเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ ไม่ให้รถที่วิ่งมาจากถนนในซากวิ่งตรงตัดข้ามถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ เข้าจุดกลับรถใต้สะพานได้ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ยกเลิกการติดตั้งป้ายจราจรประเภทป้ายบังคับห้ามรถสูงเกิน ๓ เมตร ผ่านที่ติดตั้งอยู่เดิมเหนือจุดกลับรถใต้สะพาน ซึ่งไม่ตรงกับความสูงที่แท้จริงของทางลอดใต้สะพานที่มีความสูงจากระดับพื้นถนน ๒.๖๐ เมตร ทั้งที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ประสงค์ให้ป้ายจราจรดังกล่าวมีผลบังคับกับรถที่วิ่งมาจากถนนในซากถึงจุดบริเวณทางแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ อีกต่อไป จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่บกพร่องในการบำรุงรักษาทางหลวงเกี่ยวกับการจัดทำเครื่องหมายจราจรในเขตทางหลวงแผ่นดินให้ถูกต้องตามมาตรฐานเครื่องหมายจราจรอันเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๔ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อ ๑ (๒) ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ อย่างไรก็ตาม เมื่อนาย บ. ได้ขับขี่รถยนต์จากทางเครือสหพัฒน์มาตามเส้นทางถนนในซาก เมื่อมาถึงบริเวณทางแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ ซึ่งเป็นทางร่วมทางแยก มีการติดตั้งเครื่องหมายจราจรบนผิวทาง “เขตปลอดภัย หรือเกาะสี” มีลักษณะเป็นก้างปลาล้อมรอบด้วยเส้นทึบสีขาว ซึ่งหมายความว่า ห้ามขับล้ำเข้าไปในพื้นที่ดังกล่าว ตามข้อ ๑๓ ค. (๓) ของประกาศคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก เรื่อง มาตรฐานเครื่องหมายจราจร ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ ส่วนทางด้านซ้ายของถนนในซาก บริเวณทางแยกติดตั้งป้ายจราจรประเภทบังคับหยุด และติดตั้งเครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทบังคับเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ เพื่อห้ามไม่ให้รถที่มาจากถนนในซากวิ่งตรงไปข้ามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ ขนาด ๓ ช่องทาง เพื่อตัดเข้าจุดกลับรถใต้สะพาน ซึ่งการติดตั้งเครื่องหมายจราจรดังกล่าวเพียงพอที่วิญญูชนซึ่งขับรถมาตามถนนในซากเมื่อมาถึงบริเวณทางแยก

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ ย่อมจะทราบได้ทันทีว่าห้ามขับรถผ่านทางร่วมทางแยกเพื่อวิ่งตรงไปยังบริเวณจุดกลับรถทางลอดใต้สะพานซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้าม การที่นาย บ. ได้ฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจรบนผิวทางประเภทบังคับเป็นเขตปลอดภัย มีลักษณะเป็นก้างปลาล้อมรอบด้วยเส้นทึบสีขาว เพื่อตัดข้ามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ ขนาด ๓ ช่องทาง และตัดเข้าจุดกลับรถใต้สะพาน จึงเป็นการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจรตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งไม่เป็นไปตามเส้นทางเดินรถปกติ ทำให้นาย บ. ไม่สามารถเห็นป้ายจราจรประเภทป้ายบังคับห้ามรถสูงเกิน ๒.๕๐ เมตร ผ่าน ซึ่งได้มีการติดตั้งป้ายจราจรดังกล่าวทางด้านขวาทาง พาดคร่อมเข้าไปบนผิวทางจราจรช่องขวาสุดของทางที่ใช้สำหรับกลับรถ โดยหากเป็นรถที่วิ่งมาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ จากเมืองพัทยามุ่งหน้าจังหวัดชลบุรี ผู้ขับขี่จะสามารถมองเห็นป้ายดังกล่าว และย่อมสามารถใช้ความระมัดระวังดังเช่นวิญญูชนพึงปฏิบัติและคาดเห็นได้ อีกทั้ง ในช่วงเหตุเกิดเป็นเวลากลางวัน นาย บ. ย่อมสามารถมองเห็นเครื่องหมายจราจรได้อย่างชัดเจน การที่รถยนต์ได้รับความเสียหายจึงเป็นผลโดยตรงมาจากความประมาทเลินเล่อของนาย บ. เองแต่เพียงฝ่ายเดียว ไม่ได้เป็นผลมาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีความบกพร่องไม่ติดตั้งป้ายจราจรบอกความสูงใต้ทางลอดจุดกลับรถใต้สะพานบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๗๐๒ ให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ได้กระทำละเมิดต่อนาย ร. เจ้าของหรือผู้ครอบครองรถยนต์ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์คันดังกล่าว

คำสำคัญ : ละเมิดต่อบุคคลภายนอก/ละเมิดจากการละเลยต่อหน้าที่/ค่าสินไหมทดแทน/ติดตั้งป้ายจราจรไม่ถูกต้อง/ผู้รับประกันภัยรถยนต์